

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Релиздың күні: 01.02.2023

[1. Негізгі сәттер](#)

[2. Инфляция динамикасы](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

[4. Глоссарий](#)

[5. Әдіснамалық түсініктемелер](#)

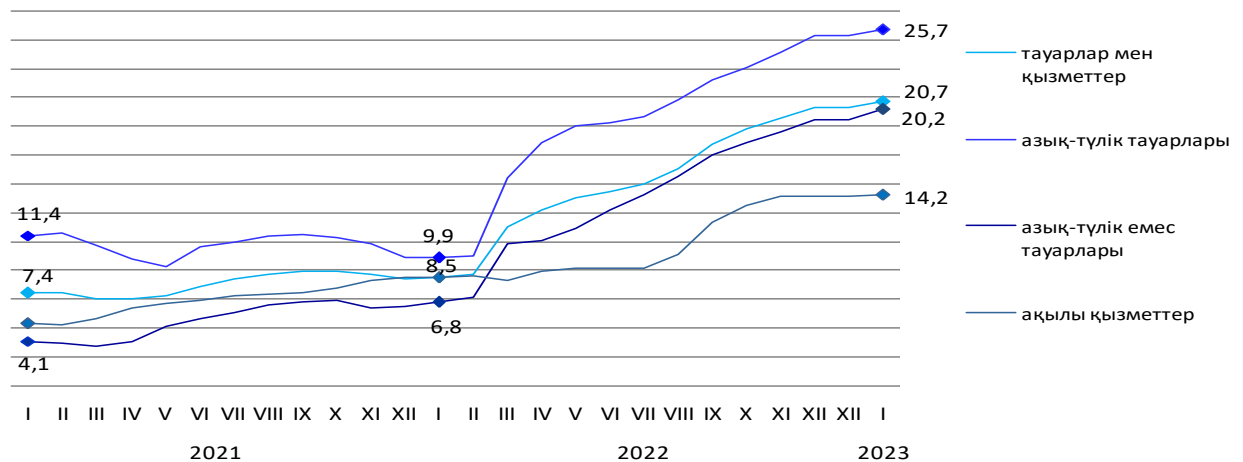
[6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер](#)

[7. Пайдалы сілтемелер](#)

1. Негізгі сәттер

- 2023 жылғы қаңтарда Қазақстан Республикасындағы инфляция бір жылда 20,7% құрады және 0,4% жылдамдады (2022 жылғы желтоқсанда – 20,3%).
- Баға азық-түлік тауарларға бір жылда – 25,7% (2022 жылғы желтоқсанда – 25,3%), азық-түлік емес тауарларға – 20,2% (2022 жылғы желтоқсанда – 19,4%), ақылы қызметтерге 14,2% (2022 жылғы желтоқсанда – 14,1%) өсті.
- Инфляция бір айда 1,1% құрады, бұл соңғы 5 жылда инфляция деңгейінен жоғары.

1-сурет. 2021-2023 жылдардағы Қазақстан Республикасындағы жылдық инфляция.

2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда бағаның өсуі пиязға – 62,4%, қантқа – 60,9%, қиярға – 55,6%, консервіленген сүтке – 46,4%, банандарға – 45,2%, ұнға – 42,8%, макарон өнімдеріне – 42,3%, арпа жармаға – 41%, күрішке – 39,6%, қаймаққа – 38%, тұздалған майшабақ – 38,3%, тоқаш және ұннан дайындалатын өнімдеріне 36,2% белгіленді. Бағаның төмендеуі қырыққабатқа 26,5% байқалды.

Баға деңгейі кеңсе тауарларға – 71,4%, жуғыш және тазалағыш құралдарға – 51,5%, жеке қолданылатын тауарларға – 40%, жиһаз және үйге қажетті заттарға – 29,1%, құрылыс материалдарға – 25,7%, тұрмыс құралдарына – 22,6%, киім және аяқ киімге 18,2% өсті. Дизель отыны 15,7% қымбаттады.

Тұрғын үйді жалға алу 35,2% өсті. Баға қоғамдық тамақтандыру қызметтеріне – 25,1%, кешенді демалу ұйымдарына – 24,5%, денсаулық сақтау қызметтеріне – 19,9%, шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 18%, санаторийлер қызметтеріне 16,7%,

қонақ үйлер қызметтеріне – 15% жоғарылады. Жолаушылар темір жол көлігі қызметтері – 24%, әуе көлігі қызметтері 21,3% қымбаттады.

Тарифтер қоқыс шығаруға – 22,8%, тұрғын үйді күтіп ұстауға – 18,2%, электр энергияға 7,2% өсті.

Өңірлер бөлінісінде 2023 жылғы қаңтарда жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын инфляцияның ең жоғары деңгейі Маңғыстау облысында (24,1%), Астана қаласында (23,8%), Ақмола (21,8%), Солтүстік Қазақстан (21,7%), Түркістан (21,1%), Абай(21%), Ұлытау, Қызылорда (20,9%-дан), Шығыс Қазақстан (20,8%) облыстарында қалыптасты.

1-кесте. Өңірлерде қаңтар айындағы жылдық инфляция, %

	2023	2022	2021
Қазақстан Республикасы	20,7	8,5	7,4
Абай	21,0	...	...
Ақмола	21,8	9,3	7,4
Ақтөбе	20,7	9,2	7,1
Алматы	18,0	8,2	7,2
Атырау	19,9	8,7	7,3
Батыс Қазақстан	20,6	8,6	7,2
Жамбыл	20,2	8,1	7,2
Жетісу	20,5	...	...
Қарағанды	20,6	8,7	7,8
Қостанай	20,7	8,4	7,1
Қызылорда	20,9	8	7,3
Маңғыстау	24,1	8,7	8,7
Павлодар	20,6	8,5	7,7
Солтүстік Қазақстан	21,7	8,3	7,4
Түркістан	21,1	8,4	7,2
Ұлытау	20,9	...	...
Шығыс Қазақстан	20,8	8,8	7,5
Астана қаласы	23,8	8,3	7,8
Алматы қаласы	20,2	8,6	7,1
Шымкент қаласы	20,4	8,5	6,7

Динамикалық кестелер:

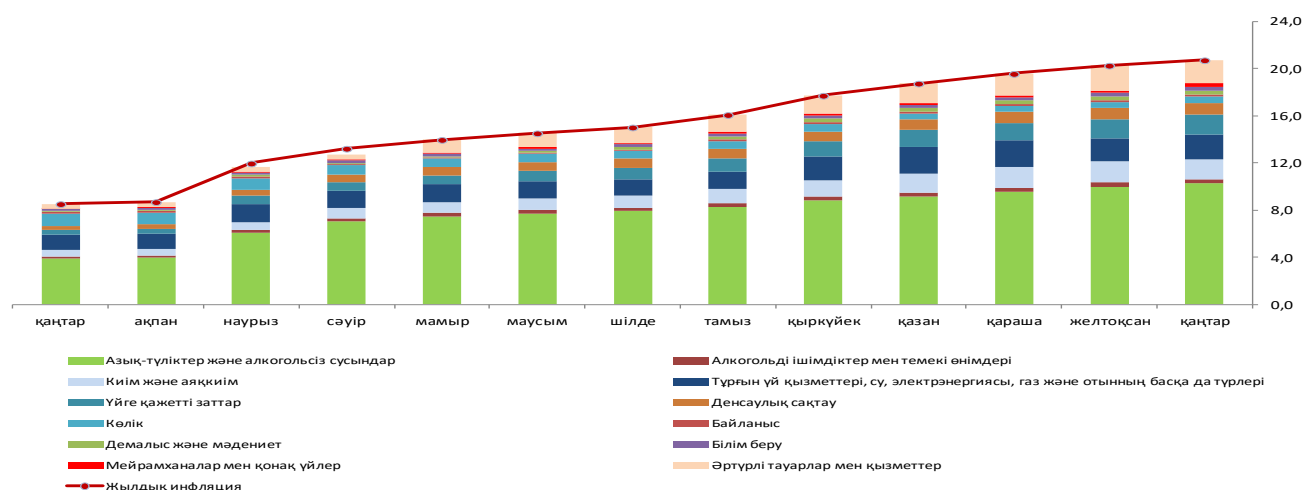
[1. 2000-2022 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

[2. 2000-2022 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлес қосқан азық-түлік және алкогольсіз сусындар (10,2 пайыздық тармақ), әртүрлі тауарлар мен қызметтер, тұрғын үй қызметтері (2 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім, үйге қажетті заттар (1,7 пайыздық тармақ).

2-сурет. 2022 жылғы қаңтармен мен 2023 жылғы қаңтар аралығында Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі.

Өткен жылда баға нан өнімдері мен жармаларға – 34,1%, ет және ет өнімдеріне 16,9% жоғарылады және инфляцияға 2,4 және 2 пайыздық тармаққа негізгі үлес қосты. Жылдық инфляцияға, жемістер мен көкөністер 21,2% қымбаттауы 1,3 пайыздық тармаққа, сүт өнімдері (32,4%) – 1,2 пайыздық тармаққа, қант (60,9%) - 0,5 пайыздық тармаққа үлес қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 15,8% қымбаттады және олардың инфляцияға үлесі 2 пайыздық тармақты құрады. 2023 жылғы қаңтарда тұрғын үйді жалға алу өткен жылдың қаңтармен салыстырғанда 35,2% жоғары болды және жылдық инфляцияға 0,9 пайыздық тармақ, тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер (22,3%) – 0,5 пайыздық тармақ үлес қосты.

2-кесте. 2023 жылғы қаңтардағы Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	Баға өсіміне салым
Азық-түлік тауарлар	25,7	10,641
Нан өнімдері мен жармалар	34,1	2,408
Ет және ет өнімдері	16,9	2,035
Сүт өнімдері	32,4	1,207
Жұмыртқа	25,8	0,290
Май және тоң май	22,4	0,508
Жемістер мен көкөністер	21,2	1,283
Қант	60,9	0,526
Алкогольсіз сусындар	26,9	0,578
Азық-түлік емес тауарлар	20,2	6,056
Киім	17,4	1,106
Аяқ киім	19,9	0,588
Жұғыш заттар	51,5	0,780
Бензин	-0,1	-0,003
Жеке қолдану тауарлар	40,0	1,178
Ақылы қызметтер	14,2	4,047
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	15,8	2,045
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	18,2	0,166
тұрғын үйді жалға алу	35,2	0,872
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	22,3	0,536
суық су	1,9	0,010
ысты су	0,5	0,002
қоқыс шығару	22,8	0,065
суды бұру	2,8	0,006
электрэнергия	7,2	0,166
Газ	-0,1	-0,001
тарату желілері арқылы тасымалданатын газ	0,0	0,000
сұйытылған орталықтан жылыту	-0,4	-0,001
қатты отын	1,4	0,018
домофон	11,5	0,195
	5,4	0,010

Бір айда баға деңгейі азық-түлік тауарларға 1,4%, азық-түлік емес тауарларға – 0,9%, ақылы қызметтерге – 0,7% өсті.

3-кесте. Бір айдағы инфляция, %

	Қаңтар			
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар	ақылы қызметтер
2017	0,6	0,6	0,3	0,8
2018	0,5	1,3	0,3	-0,2
2019	0,7	0,9	0,5	0,5
2020	0,6	1,1	0,3	0,3
2021	0,7	1,0	0,3	0,6
2022	1,1	1,4	0,9	0,7

Динамикалық кесте:

[2000-2023 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексі есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;
- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексінің құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

[ТБИ есептеу үшін өлшеу сызбасы](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері" Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

Келесі релиздің күні: 01.03.2023

www.new.stat.gov.kz / Экономика / Баға статистикасы

Шығаруға жауапты: Баға статистикасы департаменті	Департамент директоры: Қ. Жақыпбекұлы Тел. +7 7172 749057	Орындаушы: Ш. Әшірбеков Тел. +7 7172 749531 E-mail: chi.ashirbekov@aspire.gov.kz	Мекен-жай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер үйі, 4 кіреберіс
--	---	---	---